

Život i škola, br. 23 (1/2010.), god. 56.

ŽIVOT I DJELO PROF. DR. ANTE VUKASOVIĆA (uz 80 godina života i 60 godina plodnog pedagoškog rada)

Krajem 2009. godine, povodom 80 godina života i 60 godina rada prof. Vukasovića održan je stručni skup u Zagrebu s nazivom: *Suvremena stremljenja u pedagoškoj teoriji i odgojnoj praksi*. Organizatori stručnog skupa bili su Odsjek za pedagogiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i Hrvatsko pedagoško društvo.

Tom prigodom predstavljena je i knjiga *Ante Vukasović životno djelo i bibliografija*. U navedenoj monografiji prikazana je bilanca jednog plodnog života i rada. Život i rad prof. Vukasovića prikazan je kroz sljedeća poglavlja: Životopis, Znanstvenik-istraživač, Pedagojski pisac, Odgojitelj odgojitelja, Graditelj mostova prijateljstva, Publicistička djelatnost, Svjedočanstvo suradnika i prijatelja, Bibliografija njegovih radova i radova o njemu.

Dio života i rada prof. Vukasovića vezan je uz grad Osijek. Prof. Vukasović rođen je u Osijeku gdje je i završio učiteljsku školu. Početno učiteljsko službovanje također je vezano uz grad Osijek, kao i njegov početni stručno-javni život. U Osijeku je prof. Vukasović utemeljio Pedagoški centar. Osnovna zadaća Pedagoškog centra bila je organiziranje sustavnog stručnog usavršavanja učitelja u tadašnjim kotarima Osijeka, Vinkovaca i Našica.

Pedagoški centar pokrenuo je izlaženje prvog stručno-pedagoškog časopisa

Život i škola. Prof. Vukasović bio je glavni urednik, član uredništva i dugogodišnji kontinuirani suradnik *Života i škole* od početka do danas.

Sve navedeno nas obvezuje i daje nam priliku da se pridružimo naslovljenom jubileju prigodnim osvrtom na život i rad prof. Vukasovića. Budući da je u *Životu i školi* iz 1989. godine (broj 2, 155.-178. str.), prilikom obilježavanja njegovih 60 godina života i 40 godina rada prikazana i njegova bibliografija, mi ćemo u našem prikazu navesti samo novu bibliografiju koja je nastala između 1989. i 2009. godine.

Životopis

Prof. dr. sc. Ante Vukasović rođen je 9. siječnja 1929. godine u Osijeku, od oca Špire i majke Mande rođene Topić. Osnovnu školu završio je u zavičajnom mjestu svojih roditelja, u Kućićima kod Omiša.

Godine 1944. vraća se u Osijek, gdje upisuje i završava učiteljsku školu 1949./50. školske godine. Te godine u Učiteljskoj školi u Osijeku bila su dva završna razreda čiji su razrednici bili Martin Petančić i Jelena Sonnenfeld.

Nakon diplomiranja na Učiteljskoj školi u Osijeku ponovno se vraća u zavičaj svojih roditelja i radi u Osnovnoj školi u Šestanovcu kao učitelj i ravnatelj.

Nakon odsluženja vojnog roka 1951. godine upisuje jednopredmetni studij

pedagogije na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Na navedenom fakultetu diplomirao je 1956. godine. Iste godine između 3. i 18. rujna pohađao je tečaj iz pedagoške metodologije.

Kao diplomirani pedagog vraća se u rodni Osijek i zapošljava se na Učiteljskoj školi. Na Učiteljskoj školi u Osijeku radio je 1956. i 1957. godine. Odmah po stjecanju prava, 1957. godine položio je stručni ispit za profesora srednjih škola. Osnivanjem Pedagoškog centra u Osijeku, prof. Vukasović je imenovan njegovim direktorom i na tom radnom mjestu ostaje do 1960. godine. Uz navedene poslove prof. Vukasović je između 1958. i 1960. godine radio kao vanjski suradnik na ispostavi Više pedagoške škole u Osijeku. Prof. Vukasović sklopio je brak sa suprugom Nadom rođenom Terzić. U braku su imali dvoje djece, kćerku Jadranku i sina Domagoja.

Sveučilišnu nastavničku karijeru započeo je 1960. godine kada je biran za asistenta na Odsjeku za pedagogiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Na navedenom je fakultetu doktorirao 1965. godine tezom *Utjecaj suvremene tehnike na koncepciju općeg obrazovanja*.

U zvanje docenta biran je godinu dana kasnije, 29. listopada 1966. godine. U zvanje izvanrednog profesora izabran je 22. rujna 1973. godine, a u zvanje redovitog profesora 22. rujna 1978. godine. Na Odsjeku za pedagogiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu radio je od 1960. do 1993. godine što iznosi pune 33 godine.

Kao vanjski suradnik 1994. i 1995. u Političkoj upravi Ministarstva obrane Republike Hrvatske vodio je projekt Domovinski odgoj za potrebe Hrvatske vojske. Na ovom Projektu radilo je tridesetak znanstvenika, među kojima je bio i dr. Franjo Tuđman. Rezultat i sinteza ovog projekta je knjiga *Domovinski odgoj*.

Na svom matičnom odsjeku i fakultetu prof. Vukasović uz nastavu obavlja i čitav niz stručnih i društveno-javnih funkcija. Između 1972./73. i 1973./74. bio je pročelnik Odsjeka za pedagogiju. Usporedno s funkcijom pročelnika, vodio je i poslijediplomski studij pedagogije.

Osnivanjem osnovnih organizacija udruženog rada i formiranjem OOUR-a za pedagogiju prof. Vukasović je izabran za prvog predstojnika.

Uz navedene značajnije stručne funkcije, prof. Vukasović obavljao je i čitav niz društveno-javnih dužnosti vezanih uz organiziranje i unaprjeđivanje matičnog fakulteta. Bio je član Odbora za praćenje društveno-ekonomskog položaja Fakulteta, član Savjeta Filozofskog fakulteta, član ispitne Komisije za polaganje stručnih ispita srednjoškolskih profesora.

Sveučilišni savjet imenovao ga je 15. listopada 1971. godine vršiteljem dužnosti direktora Sveučilišnog centra za pedagošku izobrazbu i istraživanja u Zagrebu. Kao vršitelj dužnosti direktora Centra obavio je sve organizacijske i administrativne pripreme, čime je omogućen rad Centra. Nakon njegovog konstituiranja, prof. Vukasović vršio je dužnost direktora Centra između 1975. i 1979. godine. Centar je posebno radio na dodatnom peda-

goško-psihološkom obrazovanju srednjoškolskih profesora koji u matičnom studiju nisu slušali pedagoško-psihološke predmete. Ovaj je Centar pokrenuo i izdavačku djelatnost kroz biblioteku pod nazivom *Prinosi unapređivanja visokoškolske nastave*.

Između 1979. i 1983. godine prof. Vukasović postaje direktorom međunarodnog znanstveno-istraživačkog projekta pod nazivom *Sistem i program stručnog obrazovanja i usavršavanja nastavnika za rad na području planiranja obitelji*. Ovaj projekt realizirao se u okviru Fonda za populacijske aktivnosti Ujedinjenih naroda. Projekt je okupio oko četrdesetak suradnika i omogućio više studijskih putovanja u svijet. Iz projekta je nastalo više doktorskih i magistarskih radova. Na završetku ovog projekta objavljene su tri knjige, dvije na hrvatskom jeziku i jedna na engleskom jeziku.

Za svoj nastavni, stručni, znanstveni i društveno-javni rad prof. Vukasović dobio je mnoga priznanja, diplome, jubilarne i zlatne plakete, odlikovanja i nagrade. Među mnogobrojnim priznanjima, prema našem mišljenju, navodimo neke značajnije: Nagrada Ivana Filipovića za unapređivanje znanstveno-istraživačkog rada (1971.), Državna nagrada Ivan Filipović za životno djelo (2002.), Nagrada grada Omiša za životno djelo (2007.), Orden rada III. reda (1959.), Orden rada sa zlatnim vijencem (1971.), Red Danice hrvatske s likom Antuna Radića (1996.), Spomenica Domovinskog rata (1996.), Red bijelog dvostrukog križa Slovačke Republike (2005.), Spomen-plaketa Sveučilišta u Zagrebu u povodu 300. obljetnice osnivanja (1969.), Spomen-plaketa Hrvatskog peda-

goško-književnog zbora u povodu 100. obljetnice djelovanja (1971.), Spomen medalja Jana Amosa Komenskog Češke i Slovačke Federalne Republike u povodu međunarodne proslave 400. obljetnice rođenja Komenskog (1992.), Diploma akademika Akademije humanističkih znanosti u Sankt-Peterburgu, Srebrna medalja i diploma Internacionalnog Biografskog centra Cambridga za izuzetna postignuća u unapređivanju školstva i pedagogije (2003.), Zlatna medalja, priznanje Američkog biografskog instituta hrvatskom znanstveniku (2008.).

Uz navedena priznanja, prof. Vukasović ih je primio još znatan broj koji ovdje nisu navedeni, a između ostalih dodijelili su ih: Pedagoško-književni zbor, Narodna tehnika Hrvatske, Školska knjiga, Zavod za unapređivanje školstva, pedagoški časopisi i drugi.

Nastavni rad

Čitav radni vijek prof. Vukasovića vezan je uz škole (osnovne, srednje i visoke) i nastavu. Počeo je kao učitelj u osnovnoj školi. Kratko vrijeme radio je kao srednjoškolski profesor. Najznačajniji i najduži nastavni rad prof. Vukasovića vezan je uz visokoškolsku nastavu. Između 1960. i 1993. godine na Odsjeku za pedagogiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu izvodio je nastavu u različitim znanstvenonastavnim zvanjima: asistenta, docenta, izvanrednog i redovitog profesora.

Na dodiplomskom studiju Odsjeka za pedagogiju tijekom dugog radnog vijeka izvodio je nastavu iz više pedagoških disciplina: *Uvod u pedagogiju, Pedagogija i njezin predmet, Sistematska pedagogija, Opća peda-*

gogija, Odabrana poglavlja iz pedagogije, Sustav pedagoških znanosti, Odgojna područja, Moralni i intelektualni odgoj.

Izvodio je nastavu i na poslije-diplomskom studiju na svom matičnom odsjeku i fakultetu. Na poslije-diplomskom studiju izvodio je nastavu iz sljedećih kolegija: *Sistematska pedagogija, Teorija odgoja, Istraživanja odgojnog fenomena.*

Nastavu iz pedagogije, andragogije i didaktike izvodio je i na nizu drugih zagrebačkih fakulteta: Prirodoslovno-matematičkom, Ekonomskom, Pravnom, Višoj školi za socijalne radnike, Međufakultetskom studiju za socijalne radnike. Kao gost predavač izvodio je nastavu na više fakulteta Hrvatske i Jugoslavije.

U više navrata u svojstvu gostaprofesora izvodio je nastavu na većem broju inozemnih sveučilišta: Lenjingradu, Kijevu, Pragu, Bratislavi, Olsztynu.

Uz neposrednu nastavnu djelatnost bio je vrlo angažiran u radu znanstveno-nastavničkih vijeća: Sveučilišno znanstveno-nastavno vijeće, Znanstveno-nastavničko vijeće Filozofskog fakulteta, Vijeće Centra za pedagošku izobrazbu i istraživanja, Vijeće međufakultetskog studija za socijalni rad, Vijeće obrazovnog programa socijalnog rada Pravnog fakulteta, Znanstveno-nastavničko vijeće Odjela za pedagogiju OOUR-a pedagoških znanosti Filozofskog fakulteta. Bio je član mnogobrojnih komisija i odbora Sveučilišta u Zagrebu, Filozofskog fakulteta i OOUR-a pedagoških znanosti.

Obavljao je dužnost mentora u većem broju doktorskih, magistarskih i diplomskih radova. Vrlo često je predsjedavao i sudjelovao u radu komisija za ocjenu uvjeta za odobravanje doktorskih i magistarskih radova, u izboru i reizboru nastavnika u znanstveno-nastavnička zvanja.

U svrhu popularizacije pedagoške znanosti, unaprjeđivanja odgojno-obrazovnog rada i pedagoškog usavršavanja učitelja širom zemlje održao je nekoliko stotina predavanja. Često je nastupao i u inozemstvu, gdje je upoznao inozemne pedagoge, nastavnike i studente s postignućima naše pedagoške teorije i odgojne prakse.

Prof. Vukasović poznat je kao vrlo discipliniran, sustavan, točan, savjestan nastavnik s razvijenim osjećajem dužnosti i odgovornosti (što pisac ovoga priloga može potvrditi i vlastitim iskustvom).

Stručni i znanstveni rad

Prof. Vukasović bio je (i još uvijek je) izrazito plodan istraživač i znanstvenik. Do sada je bio *voditelj* dvanaest znanstveno-istraživačkih projekata pod sljedećim nazivima:

1. *Međusobni odnos razine obrazovanja, kvalifikacijske strukture i produktivnosti rada*
2. *Fenomen odgoja*
3. *Moralne kvalitete naših učenika*
4. *Prinosi unapređivanju odgojne funkcije škole*
5. *Politehnizacija usmjerenog obrazovanja*
6. *Sustav i program stručnog obrazovanja i usavršavanja nastavnika za rad u području planiranja obitelji*
7. *Odgoj i vrijednosti*

8. *Analiza i unapređivanje odgojnog rada*
9. *Osposobljavanje nastavnika za odgojni rad*
10. *Unapređivanje odgojne funkcije obitelji*
11. *Domovinski odgoj*
12. *Međunarodno ispitivanje obiteljske odgojne funkcije.*

U pet znanstveno-istraživačkih projekata sudjelovao je kao *istraživač*:

1. *Međunarodno ispitivanje razine obrazovanosti trinaestogodišnjaka*
2. *Društveno-moralni stavovi naših učenika*
3. *Stota obljetnica HPKZ-a 1871.-1971.*
4. *Utjecaj zaposlenosti žene na strukturu i funkciju obitelji*
5. *Četrdeset godina pedagoškog instituta Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.*

Prof. Vukasović pripada među one znanstvenike koji rezultate svojih istraživanja publiciraju i izlažu ih sudu javnosti. Iz navedenih istraživačkih projekata objavio je 27 knjiga.

Impozantna je njegova bibliografija. Od prvog rada kojeg je objavio 1956. godine još kao student do sada je objavio 1971 bibliografsku jedinicu. Unutar objavljenog broja nalaze se 93 knjige od kojih: 45 kao samostalni autor, 17 kao suautor i urednik, 21 kao suautor i 10 samo kao urednik. Ukupno je objavio 1248 članaka različitih karaktera: 20 u enciklopedijama, 77 znanstvenih rasprava u zbornicima, 28 stručnih i znanstveno-popularnih rasprava, 155 znanstvenih članaka i rasprava u časopisima, 553 stručne i znanstveno-popularne rasprave u časopisima, 142 recenzije, prikaza i osvrti, 125 informativnih članaka, 97 pole-

mika, 7 bibliografija i 44 diskusije i sažetka.

Među ostalih 630 radova su: novinski članci 448, radio emisija 165 i TV emisije 17.

Svoje priloge objavio je u 77 časopisa među kojima navodimo 5 najfrekventnijih: *Pedagoški rad* (od 1991. *Napredak*) 83 priloga, *Život i škola* 64 priloga, *Roditelj i škola* 52 priloga, *Pedagogija* 36 priloga, *Zov rodni ognjišta* 30 priloga.

Pored časopisa, prof. Vukasović objavio je svoje priloge u 54 lista među kojima navodimo 5 najfrekventnijih: *List mladih MI* (s prilogom *Zbor*) 179 priloga, *Vjesnik* (s prilogom *Sedam dana*) 148 priloga, *Fokus* 142 priloga, *Školske novine* 136 priloga i *Narod* 127 priloga.

Unutar ovako ogromne bibliografije i širokog interesa, ipak je moguće radove klasificirati u sljedeća područja znanstvenog i stručnog interesa prof. Vukasovića:

1. Znanstveno-tehnički napredak i njegov utjecaj na odgoj i obrazovanje
2. Fenomen odgoja, temeljna odgojna područja i metodika odgojne djelatnosti
3. Zanimarenost odgojne funkcije škole i obitelji, prijeka potreba unaprjeđivanja odgojne djelatnosti i reafirmiranje odgojne funkcije
4. Fenomen morala, etički sustav vrijednosti, moralna kriza, prijeka potreba duhovne obnove, moralne preobrazbe i reafirmiranje općeljudskih vrijednosti
5. Djeca, mladež, učenici kao sudionici odgojnog procesa i problemi njihova razvitka

6. Pedagoško osposobljavanje i usavršavanje nastavnika kao pretpostavka unaprjeđivanja odgojne djelatnosti
7. Visokoškolska nastava, potreba njezina unaprjeđivanja i pedagoškog osposobljavanja visokoškolskih nastavnika
8. Obitelj - temelj života i odgojni čimbenik, podizanje pedagoške kulture roditelja, jačanje odgojne funkcije obitelji i sustavno pripremanje mladeži za kulturu ponašanja, ljubav, brak, obiteljski život, željeno potomstvo i odgovorno roditeljstvo
9. Povijest hrvatskog školstva i pedagogije
10. Sustav pedagojske znanosti
11. Građenje mostova hrvatsko-slovačkog prijateljstva.

Unutar njegovog stručnog i znanstvenog rada posebno ćemo prikazati njegov rad i doprinos vezan uz stručni pedagoški časopis *Život i škola*. Možemo slobodno reći da je prof. Vukasović bio jedan od utemeljitelja *Života i škole* i njegov dugogodišnji vjerni suradnik sve do danas.

Prof. Vukasović bio je u više navrata član Uredništva *Života i škole*: četvrtog Uredništva od broja 5-6/1956. do broja 9-10/1956. godine; petog Uredništva od broja 1-2/1957. do broja 9-10/1957. godine; šestog Uredništva od broja 1-2/1958. do broja 9-10/1958. godine; sedmog Uredništva od broja 1-2/1959. do broja 5-6/1960. godine. Funkcija glavnog i odgovornog urednika *Života i škole* bila je odvojena od broja 1-2/1960. do broja 5-6/1960. godine, ukupno tri dvobroja. U ta tri dvobroja funkciju glavnog urednika obnašao je prof. Vukasović.

U *Životu i školi* objavio je 64 priloga. Prema tematici njegove priloge u *Životu i školi* moguće je klasificirati u sljedeća područja:

1. Temeljna odgojna područja: Radni i proizvodno-tehnički odgoj, Moralni odgoj
2. Fenomen odgoja i njegova društvena utemeljenost i uvjetovanost
3. Odgoj i sustav vrijednosti
4. Pedagogijska metodologija
5. Socijalni oblici nastavnog rada
6. Didaktičko-metodička pitanja, posebno vezana za metodiku nastave prirode i društva
7. Obrazovanje i stručno usavršavanje nastavnika
8. Povijest pedagogije.

Ne samo da je prof. Vukasović bio plodan pisac, nego se o njemu puno pisalo. Bibliografija radova o prof. Vukasoviću sadrži 558 bibliografskih jedinica: knjige, članci, natuknice u enciklopedijama i leksikonima (67), ostali radovi o prof. Vukasoviću (317), recenzije i prikazi njegovih djela (174) priloga.

U odnosu na izneseno, postoji opravdanje da konstatiramo da je prof. Vukasović jedan od najplodnijih pedagojskih pisaca kako po opsegu, tako i po širini interesa. Publicističkim radom prof. Vukasović bavi se pune 53 godine (1956.-2009. godine).

U 53 godine prof. Vukasović je objavio 93 knjige samostalno ili u suautorstvu, što bi iznosilo 1,6 knjiga godišnje; 896 stručnih i znanstvenih članaka i rasprava ili 15,3 godišnje, 1075 ostalih priloga ili 20,3 godišnje. Gotovo nevjerojatno za jednog čovjeka-znanstvenika, jedan dio života, uz ostale aktivnosti: nastavu, stručna

predavanja, mentorstvo, javno-društveni rad. Rijetko i izuzetno.

Društveni i javni rad

Pored nastavnog, stručnog i znanstvenog rada prof. Vukasović je bio dosta aktivan i na društvenom području u radu samoupravnih organa, samoupravnih interesnih zajednica, društvenih i političkih organizacija. Već su ranije nabrojane značajnije funkcije na razini Filozofskog fakulteta i Sveučilišta.

Obavljao je niz dužnosti na razini grada Zagreba i Hrvatske u koncipiranju hrvatskog školstva. Između ostalog, bio je član Hrvatskog pedagoško-književnog zbora, član njegovog Upravnog odbora i njegov tajnik. U okviru Hrvatskog pedagoško-književnog zbora pokrenuo je pedagošku biblioteku pod nazivom *Teorija i praksa odgoja*.

Posebno društveno aktivan postaje u samostalnoj Republici Hrvatskoj. U proces demokratskih promjena u Hrvatskoj uključuje se od samog početka. Prisustvovao je prvoj skupštini domoljuba (9. I. 1989. godine), koji su inicirali demokratske političke promjene u Hrvatskoj. Bio je član Inicijativnog odbora za osnivanje Hrvatske demokratske zajednice. Nakon zabrane osnivačke skupštine i podjele Odbora, on se našao među osnivačima Hrvatske demokratske stranke.

U Hrvatskoj demokratskoj stranci vršio je funkciju dopredsjednika između 1989. i 1992. godine. U svojstvu člana i dopredsjednika nastupao je na mnogim tribinama i skupovima u zemlji i inozemstvu. Nakon nesuglasica u stranci s desetak članova

prešao je u Hrvatsku demokratsku zajednicu.

Član Hrvatskog žrtvoslovnog društva je od 1991. godine. U tom Društvu obavljao je funkciju člana Predsjedništva. Kao član i kao član Predsjedništva aktivno je sudjelovao na mnogobrojnim tribinama. U nekoliko je navrata hodočastio na Bleiburško polje i u Maceljsku šumu. Za vrijeme rada u Hrvatskom žrtvoslovnom društvu objavio je oko 200 članka i priloga. Godine 1992. postaje djelatnim članom Hrvatskog katoličkog zbora "MI". Od 1. travnja do 10. prosinca 1994. godine bio je v.d. predsjednika navedenog društva. Gotovo deset godina, od 1994. do 2003. godine, bio je glavni tajnik Hrvatskog katoličkog zbora "MI". U okviru ovog društva između 1994. i 2000. godine vodio je redovitu, afirmativnu i vrlo prepoznatljivu tribinu DOĐI na području duhovne obnove. Za ukupan doprinos ovom Društvu imenovan je počasnim članom njegova Predsjedništva.

Prof. Vukasović je vrlo rano (1966. godine) započeo međunarodnu stručnu i znanstvenu suradnju. Ona je počela između Filozofskog fakulteta u Olovcu i Zavoda za pedagogiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Ova suradnja se u kontinuitetu održava do danas, punih 43 godine.

U uvjetima nove, demokratske Republike Hrvatske, ova stručna i znanstvena suradnja poprimila je širu društvenu suradnju. Godine 1993. osnovano je Društvo hrvatsko-slovačkog prijateljstva čiji je predsjednik punih trinaest godina između 1993. i 2006. bio prof. Vukasović. Suradnja ovog društva širila se na brojne ustanove, udruge,

sveučilišta, državna tijela, diplomatska predstavništva, istaknute pojedince i na sve ljude dobre volje zagovornike dobrih hrvatsko-slovačkih i slovačko-hrvatskih odnosa. Za vrlo uspješan rad u Društvu i trinaestogodišnje predsjedavanje prof. Vukasović imenovan je doživotnim počasnim predsjednikom.

Na temelju analize života i rada prof. Vukasovića valja zaključiti da svojim nastavnim, stručnim, znanstvenim i društvenim radom i doprinosom zauzima istaknuto mjesto među hrvatskim pedagogima (posebno živućim). O tome svjedoči njegova brojna bibliografija i bibliografija o njemu. Veći broj njegovih monografija dobio je status sveučilišnih udžbenika kojima su se koristili i koriste brojni studenti i profesori. Dio njegovih djela preveden je i na strane jezike, čime su dobila i međunarodnu verifikaciju.

Uz navedeno valja navesti i njegov ogroman doprinos na području odgojne prakse i stručnog usavršavanja učitelja kroz brojne susrete, predavanja i tribine. Na kraju nam ostaje da mu zaželimo dobro zdravlje, dug život i nastavak plodonosnog rada.

U daljnjem dijelu priloga navodimo njegovu bibliografiju između 1989. i 2009. godine. Njegova bibliografija do 1989. godine objavljena je u *Životu i školi* iz 1989., br. 2, str. 163.-178.

Knjige

1. Knjige – samostalni autor

1. Analiza i unaprjeđivanje odgojnog rada, RO "Zagreb", Zagreb, 1989., 70 str.

2. Pedagogija, Sveučilišni udžbenik, RO "Zagreb", Zagreb, 1990., 392 str.
3. Pedagoški putokazi (Prinosi unaprjeđivanju odgojnog rada – knjiga treća), Izdavački centar Rijeka, Rijeka, 1990., 110 str.
4. Osposobljavanje nastavnika za odgojni rad, Radovi instituta za pedagogijska istraživanja Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, sv. 38, Zagreb, 1991., 73 str.
5. Obitelj i moralni razvitak mladeži, Hrvatski pokret za život i obitelj, Zagreb, 1991., 132 str.
6. Pedagogija, Sveučilišni udžbenik, drugo dopunjeno izdanje, RO "Zagreb", Zagreb, 1991., 387 str.
7. Za slobodnu i nezavisnu Hrvatsku, Hrvatska demokratska stranka, Zagreb, 1991., 190 str.
8. Etika – moral – osobnost, Školska knjiga i Filozofsko-teološki institut D. I., Zagreb, 1993., 328 str.
9. Pedagogija, treće dopunjeno izdanje, Alfa d. d. i Hrvatski katolički zbor "MI", Zagreb, 1994., 384 str.
10. Obitelj – vrelo i nositeljica života, Hrvatski katolički zbor "MI", Zagreb, 1994., 328 str.
11. Obitelj, škola i intelektualni razvitak mladeži, Birotisak, Zagreb, 1994., 144 str.
12. Obitelj, škola i intelektualni razvitak mladeži, drugo nepromijenjeno izdanje, Birotisak, Zagreb, 1994., 144 str.
13. Pedagogija, četvrto izdanje, Alfa d. d. i Hrvatski katolički zbor "MI", Zagreb, 1995., 384 str.
14. Obitelj i moralni razvitak mladeži, drugo redigirano izdanje, karitativni fond UPT: Ne živi čovjek samo o kruhu, Đakovo, 1997., 136 str.
15. Pedagogija, peto dopunjeno izdanje, Hrvatski katolički zbor "MI", Zagreb, 1998., 400 str.

16. Odgojna funkcija hrvatskih obitelji, Društvo hrvatsko-slovačkog prijateljstva, Zagreb, 1998., 164 str.
 17. Pedagogija, šesto izdanje, Hrvatski katolički zbor "MI", Zagreb, 1999., 400 str.
 18. Obitelj – vrelo i nositeljica života, drugo dopunjeno izdanje, Hrvatski katolički zbor "MI", Zagreb, 1999., 344 str.
 19. Pedagogija, sedmo izdanje, Hrvatski katolički zbor "MI", Zagreb, 2001., 400 str.
 20. Naših prvih 12 godina / Našich prvých 12 rokov, dvojezično izdanje / dvojjazykové vydanie, Društvo hrvatsko-slovačkog prijateljstva / Spoločnosť chorvátsko-slovenského priateľstva, Zagreb / Záhreb, 2005., 256 str.
 21. Jan Amos Komenský i Hrvati, Naklada Bošković, Društvo hrvatsko-slovačkog prijateljstva, Hrvatsko-češko društvo, Split – Zagreb, 2007., 132 str.
 22. Prinosi građenju mostova hrvatsko-slovačkoga prijateljstva, Društvo hrvatsko-slovačkog prijateljstva, Zagreb, 2008., 220 str.
 23. Moralni profil osobnosti, Obiteljski centar Zagreb, Zagreb, 2008., 64 str.
2. Knjige – urednik i suautor
1. Pedagoški institut Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu 1946.-1986., Radovi Instituta za pedagogijska istraživanja Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, sv. 37, 1989., 130 str.
 2. Domovinski odgoj, Priručnik za hrvatske vojnike, dočasnike i časnike, Ministarstvo obrane Republike Hrvatske, Politička uprava, Zagreb, 1995., 448 str.
3. Knjige - suautor
1. Osnovna škola u svijetu, Komparativna studija, Radovi Instituta za pedagogijska istraživanja Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, sv. 40, Institut za pedagogijska istraživanja i Katehetski salezijanski centar, Zagreb, 1991., 206 str.
 2. Masovna silovanja kao ratni zločin, Hrvatsko žrtvoslovno društvo, Zagreb, 1993., 198 str.
 3. Osnove suvremene pedagogije, ur. A. Mijatović, Hrvatski pedagoško-književni zbor, Zagreb, 1999., 655 str.
 4. MI 25 godina za Boga i Hrvatsku dragu, ur. V. Lončarević, Hrvatski katolički zbor "MI", Zagreb, 2001., 252 str.
 5. Razgovori iz "Gospina otoka", glasila HKZ "MI" Solin, ur. V. Sanader, Hrvatski katolički zbor "MI" i HKZ "MI" – Solin, Solin, 2006., 160 str.
4. Knjige - urednik
1. Hrvatski katolički zbor "MI", Dokumenti..., Hrvatski katolički zbor "MI", Zagreb, 1995., 54 str.
 2. Igor Gostl: Bohuslav Šulek – Otec chorvátskej odbornej terminológie, Spoločnosť chorvátsko-sloven-

- ského priateľ'stva, Zagreb, 1997., 140 str.
3. Hrvatski katolički zbor "MI". Statut i statusni dokumenti, Hrvatski katolički zbor "MI", Zagreb, 1999., 88 str.
5. Suradnja u enciklopedijama
1. Pedagoška enciklopedija, sv. 1, Više izdavača, Beograd–Zagreb–Sarajevo–Titograd–Novi Sad, 1989.
 2. Pedagoška enciklopedija, sv. 2, Više izdavača, Beograd–Zagreb–Sarajevo–Titograd–Novi Sad, 1989.
 3. Hrvatski biografski leksikon, sv. 2, Jugoslavenski leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb, 1989.
 4. Hrvatski biografski leksikon, sv. 3, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb, 1993.
 5. Hrvatska enciklopedija, sv. 1, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb, 1999.
 6. Hrvatska enciklopedija, sv. 2, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb, 2000.
 7. Hrvatska enciklopedija, sv. 3, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb, 2001.
 8. Hrvatska enciklopedija, sv. 4, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb, 2002.
 9. Hrvatska enciklopedija, sv. 5, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb, 2003.
 10. Hrvatska enciklopedija, sv. 6, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb, 2004.
 11. Hrvatska enciklopedija, sv. 7, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb, 2005.
 12. Hrvatski biografski leksikon, sv. 6, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb, 2005.
 13. Hrvatska enciklopedija, sv. 8, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb, 2006.
 14. Hrvatska enciklopedija, sv. 9, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb, 2007.
 15. Hrvatska enciklopedija, sv. 10, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb, 2008.
 16. Hrvatska enciklopedija, sv. 11, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb, 2009.
- Rasprave i članci
1. Znanstvene rasprave u zbornicima
1. Vlijanije J. A. Komenskoga na pedagoške i kulturne strjebljenje v Horvatii, *Acta Comeniana, Revue internationale des études comeniologiques*, 8, Academia – nakladatelstvi Československe akademie věd, Praha, 1989., 155.-166. str.
 2. Vědeckotechnická revoluce proces výchovy a odborná poradenská služba ve školách v SFRJ, *Výchovný poradce* 2, Praha, 1989., 1.-6. str.
 3. Interdisciplinarnost i znanstvena autonomija, *Interdisciplinarnost i interprofesionalnost, Bibliotheca Scientia Yugoslavica* 4, Zagreb, 1989., 105.-110. str. i Abstract, 336. str.
 4. Tempi razvitija i krizis vospitanija, zbornik X. kongresa Svjetske asocijacije za pedagojska istraživanje: *Scientific and Technological Innovations and Education of the World of Tomorrow*, Prague, 1990., 47.-51. str.
 5. Neki teorijski izvori i empirijski pokazatelji o ostvarivanju odgojne funkcije škole, *Odgojna funkcija*

- škole i društva, Filozofski fakultet Zadar, Zadar, 1990., 17.-29. str.
6. Hrvatska pedagoška tradicija i odgojna zbilja, Odgoj i pedagogija u uvjetima demokratske preobrazbe, Hrvatski pedagoško-književni zbor, Zagreb, 1991., 7.-18. str.
 7. Odgoj u funkciji duhovne obnove hrvatske mladeži, Duhovna obnova Hrvatske, Vlada Republike Hrvatske, Agencija za obnovu, Zagreb, 1992., 122.-128. str.
 8. J. A. Komenský a Chorvati, J. A. Komenský a slovenská kultúra, Univerzitetu Komenského, Bratislava, 1993., 100.-104. str.
 9. Hrvatska obitelj – meta velikosrpske genocidne politike, Djeca u ratu i poslije rata, Zavod za školstvo Ministarstva kulture i prosvjete Republike Hrvatske, Referada Osijek, Osijek, 1993., 35.-41. str.
 10. La visione pansofica di J.A. Comenio, L'eredita di Comenio, L'eredita di Comenio, Istituto della Enciclopedia Italiana, Roma, 1994., 35.-41. str.
 11. Pripremanje mladeži za brak i obiteljski život, Obitelj–škola–društvo, Hrvatski pedagoško-književni zbor, Zagreb, 1994., 35.-43. str.
 12. Ivan Filipović – organizator hrvatskog učiteljstva, Prosudba djela Ivana Filipovića, Hrvatski pedagoško-književni zbor, Zagreb, 1994., 22.-34. str.
 13. Smisao i putokaz hrvatske odgojne preobrazbe, Pedagogija i hrvatsko školstvo: jučer i danas za sutra (zbornik radova Sabora hrvatskih pedagoga), Hrvatski pedagoško-književni zbor, Zagreb, 1996., 39.-47. str.
 14. J.A.Komenský a Jižní Slované, Comenius' Heritage and Education of Man for the 21st Century, Papers of Section 6, Comenius's General Consultation as Instauration Magna Rerum Humanarum, Karolinum nakladatelství University Karlovy, Praha, 1998., 298.-310. p.
 15. Mijat Stojanović i Marijan Vuković u ozračju Hrvatskog učiteljskog pokreta, zbornik: Istaknuti Babogreci I., SN "Privlačica" d.o.o., Vinkovci, 1999., 67.-77. str.
 16. Prinosi Društva hrvatsko-slovačkog prijateljstva razvijanju jezičnih i književnih odnosa, Slovensko-chorvatske jazykové a literárne vzťahy, Zborník prác z medzinárodnej vedeckej konferencie, T. R. I. MÉDIUM, Bratislava, 1999., 17.-23. str.
 17. Nerođena djeca – žrtve, a imaju pravo na život, Hrvatski žrtvoslov, Zbornik radova Prvog hrvatskog žrtvoslovnog kongresa, knj. 2, Zagreb, 2000., 275.-283. str.
 18. Výchovné hodnoty a mil'niky pre tretie milénium, v Zborníku materiálov z medzinárodnej konferencie: De rerum humanarum emanatione consultatio catholica a odkaz Jana Amosa Komenského pre tretie tisícročie, Univerzitetu Komenského, Bratislava, 2001., 149.-157. str.
 19. Škola između učilišta i odgojne ustanove, Uspješna škola, Poruke XII. križevački pedagoški dani, Hrvatski pedagoško-književni zbor, Zagreb i ogranak Križevci, Zagreb–Križevci, 2001., 83.-91. str.
 20. Djeca i mladež – žrtve društvene nebrige, Da se ne zaboravi, zbornik Drugoga hrvatskog žrtvoslovnog kongresa, Hrvatsko žrtvoslovno društvo, Zagreb, 2002., 449.-457. str.

21. Hrvatsko-slovačko prijateljstvo i suradnja, Zbornik "Kačić", Split, 2002., sv. XXXIV, 219.-240. str.
22. Hrvatski odgojni imperativ – odgojna preobrazba i zaštita mladeži, zbornik radova hrvatskih pedagoga: odgoj, obrazovanje i pedagogija u razvitku hrvatskog društva, Hrvatsko pedagoško-književni zbor, Zagreb, 2003., 106.-112. str.
23. Dvadeseto stoljeće – korak naprijed ili natrag na pedagoškom području, Školstvo u XX. stoljeću, zbornik radova sa stručno-znanstvenog skupa, Anali za povijest odgoja, Zagreb, 2003., Vol. 2, 71.-86. str.
24. Hrvatske nacionalne vrijednosti u gospodarskom razvoju, Matica hrvatska i Domagojeva zajednica, Zagreb, 2005., 91.-101. str.
25. Vývin pedagogiky ako študijného a vedného odboru v Chorvátsku, zbornik: Razvoj študijného a vedného odboru pedagogika na Slovensku, Univerziteta Kemeňského, Bratislava, 2005., 225.-232. str.
26. Obitelj – žrtva "obiteljskih zakona", O žrtvama je riječ. Zbornik radova Trećeg hrvatskog žrtvoslovnog kongresa, ur. Z. Šeparović, Hrvatsko žrtvoslovno društvo, Zagreb, 2006., 295.-307. str.
27. Teleologijsko i aksiologijsko utemeljenje odgoja, u zborniku Prvog kongresa pedagoga Hrvatske: Pedagogija prema cjeloživotnom obrazovanju i društvu znanja, sv. 1, Hrvatsko pedagogijsko društvo, Zagreb, 2007., 499.-510. str.
28. Djeca – žrtve feminističko-anarhističkog kongresa "spolnog odgoja", Zbornik radova Četvrtog hrvatskog žrtvoslovnog kongresa, ur. Z. Šeparović, Zagreb, 2008., str. 497.-514. str.
29. Priješka potreba reafirmacije odgojne funkcije škole, u: Škola danas za budućnost, XV. križevački pedagoški dani, HPKZ – ogranci Križevci i Bjelovar, Križevci-Bjelovar, 2009., 29.-39. str.
2. Znanstveno-popularne i stručne rasprave u zbornicima
 1. I populacijska politika mora biti ustavno regulirana, zbornik: Promjene Ustava SR Hrvatske, Narodne novine, Zagreb, 1989., 127.-134. str.
 2. Hrvatska obitelj – vrelo i nositeljica života, Troplet, Mostar-Zagreb, 1994., 64.-67. str.
 3. Žena-majka – temelj zdrave obitelji i društva, Žena-majka, čuvarica života i povijesti, Hrvatska Republika Herceg-Bosna, Mostar, 1995., 69.-78. str.
 4. Etički sadržaji u školi i etičnost učiteljskog poziva, Zbornik Sabora hrvatskih pedagoga: Pedagogija i hrvatsko školstvo II., Hrvatski pedagoško-književni zbor, Zagreb, 1996., 76.-80. str.
 5. Vrijednosti i odgoj za vrijednosti u demokratskom društvu, Odgoj i obrazovanje za život u demokratskom društvu, Hrvatski pedagoško-književni zbor, Zagreb, 1997., 71.-75. str.
 6. Hrvatska obitelj – vrelo i nositeljica života, u knjizi: Županija Koprivničko-Križevačka, Murašu d.o.o., Zagreb, 1997., 85.-93. str.
 7. Moralne odlike osobnosti, u knjizi: Županija Koprivničko-Križevačka, Murašu d.o.o., Zagreb, 1997., 99.-106. str.
 8. Slobodno vrijeme kao odgojni čimbenik, Mladežni turizam u Hrvatskoj, Hrvatski ferijalni i

- hostelski savez, Zagreb, 1997., 71.-74. str.
9. Obitelj i sustavno odgajanje mladeži za obiteljski život, zbornik: Položaj adolescenata u obitelji, Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži i Ministarstvo rada i socijalne skrbi, Zagreb, 2000., 125.-130. str.
 10. Prijateljstvo od rane mladosti, u knjizi: Hrvoje Vrgoč – pedagog snage i ljubavi. Uz 70. godišnjicu života, 50 godina rada u školstvu i 25 godina vođenja Hrvatsko pedagoško-književnog zbora, Hrvatski pedagoško-književni zbor, Zagreb, 2002., 66.-70. str.
 11. Riječ u raspravi. Prilog problematiziranju odnosa Crkva – znanost – vrijednost, zbornik: Mogućnost organiziranog djelovanja vjernika laika u Hrvatskoj, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2002., 682.-683., 686.-687., 690.-693., 694., 697.-698., 700., 701. str.
 12. Jugokomunistička orkestralna hajka na Hrvate i Hrvatsku, u knjizi Dubravka Jelačića i Josipa Pečarića: Književnik Mile Budak sada i ovdje, Vlastita naklada, Zagreb, 2005., 201.-206. str.
 3. Znanstvene rasprave i članci u časopisima
 1. Współczesny rozwój i kryzys wychowania, Nowa Szkoła, Warszawa, 1989., br. 8, 502.-505. str.
 2. A munkára nevelés mint slápvető nevelési feladat, Oktatás és Nevelés, Subotica, 1989., br. 1, 18.-28. str.
 3. Nekoi teoriski izvodi i empiriski pokazateli za ostvaruvanje na vospitnata funkcija na učilišteto, Prosvetno delo, Skopje, 1989., br. 1, 37.-47. str.
 4. Visoko školstvo u Hrvatskoj (1945.-1980.), Obrazovanje i rad, Zagreb, 1989., br. 1-2, 146.-160. str.
 5. Suvremeni razvitak i odgojna kriza, Politička misao, Zagreb, 1989., br. 2, 118.-133. str.
 6. Deset teza o pedagogiji i njenom predmetu, Pedagoški rad, Zagreb, 1990., br. 2, 187.-197. str.
 7. Odgoj i obrazovanje u funkciji razvitka, Pedagoški rad, Zagreb, 1990., br. 4, 457.-465. str.
 8. Uloga odgoja i obrazovanja u tranziciji nataliteta, Život i škola, Zagreb, 1990., br. 4-5, 409.-423. str.
 9. Pracovní výchova jako významná výchovná oblast, Výroba a škola, Praha, 1990., br. 4, 160.-163. str.
 10. Efikasan odgoj – pretpostavka društvenog razvitka, Napredak, Zagreb, 1991., br. 2, 143.-153. str.
 11. Hrvatska pedagojska tradicija i odgojna zbilja, Napredak, Zagreb, 1991., br. 4, 339.-350. str.
 12. Odgoj za etičke vrijednosti u obitelji i školi, Obnovljeni život, Zagreb, 1991., br. 1, 49.-59. str.
 13. Zašto im hoćete spaliti krila, kada oni žele letjeti?, Obnovljeni život, Zagreb, 1991., br. 3-4, 299.-312. str.
 14. Odgoj za humane odnose i odgovorno roditeljstvo, Obnovljeni život, Zagreb, 1991., br. 6, 564.-577. str.
 15. Društveno i pedagoško ozračje moralnog razvitka ličnosti, Život i škola, Zagreb, 1991., br. 3, 329.-340. str.
 16. Jan Amos Komenský – život i djelo dostojni čovjeka, Napredak, Zagreb, 1992., br. 3, 344.-353. str.
 17. Empirijski pokazatelji promicanja odgojnog djelovanja, Život i škola, Zagreb, 1992., br. 1, 15.-26. str.

18. Pregled moralnih osobina osobnosti, *Obnovljeni život*, Zagreb, 1992., br. 3-4, 328.-343. str.
19. Prinosi Hrvatskog društva za unapređivanje uzgoja razvitku likovnog, estetskog i umjetničkog odgoja, *Napredak*, Zagreb, 1993., br. 2, 219.-228. str.
20. Stotinu godina pedagoške izobrazbe studenata i nastavnika Sveučilišta u Zagrebu, *Encyclopaedia moderna*, Zagreb, 1993., br. 4, 286.-298. str.
21. Vrijednosno utemeljenje odgoja, *Napredak*, Zagreb, 1994., br. 3, 326.-333. str.
22. Povratak hrvatskoj aksiologijsko-pedagogijskoj baštini, *Prilozi za istraživanje hrvatske filozofske baštine*, Zagreb, 1994., br. 1-2, 389.-406. str.
23. Obnova obitelji – temelj hrvatskog napretka, *Revija za socijalnu politiku*, Zagreb, 1994., br. 4, 365.-374. str.
24. Deset odrednica za preobrazbu školskog sustava, *Školski vjesnik*, Split, 1994., br. 1, 5.-9. str.
25. J. A. Komenský – život a dilo důstojné člověka, *Přehled kulturních, literárních a školních otázek*, XV, Daruvar, 1994., 5.-16. str.
26. Difereciácia systému pedagogických vied, *Pedagogická revue*, Bratislava, 1995., br. 1-2, 8.-16. str.
27. Roditeljsko poimanje i doživljavanje vrijednosti, *Napredak*, Zagreb, 1996., br. 1, 5.-15. str.
28. Roditeljski stavovi o odgojnim postupcima u obitelji, *Napredak*, Zagreb, 1996., br. 2, 180.-189. str.
29. Dostojanstvo ljudskog života, *Obnovljeni život*, Zagreb, 1996., br. 6, 689.-699. str.
30. Obsahová náplň etiky v škole a etika učiteľského povolania, *Pedagogické spektrum*, Bratislava, 1996., br. 6, 1.-10. str.
31. Výchova vo voľnom čase – dôležitý predpoklad premeny vo výchove, *Výchovávateľ*, Bratislava, 1996., br. 7, 23.-26. str.
32. Pedagoška izobrazba na Sveučilištu u Zagrebu (1893.-1998.), *Napredak*, Zagreb, 1998., br. 3, 327.-380. str.
33. Kritička prosudba konačnog prijedloga Obiteljskog zakona, *Obnovljeni život*, Zagreb, 1998., br. 3, 315.-325. str.
34. Školski pedagozi – bitni čimbenici odgojne preobrazbe, *Didaktički putokazi*, Zenica, 1999., br. 14, 21.-26. str.
35. Poticaji za nova hrvatska odgojna nastojanja, *Klasje naših ravni*, Subotica, 1999., br. 1, 30.-36. str.
36. Pedagogijska znanosti i putokazi razvitka u 21. stoljeću, *Napredak*, Zagreb, 1999., br. 4, 425.-436. str.
37. Prilog određenju nastavnikove odgojne funkcije, *Napredak*, Zagreb, 2000., br. 1, 44.-53. str.
38. Sve veća važnost odgoja u slobodnom vremenu, *Napredak*, Zagreb, 2000., br. 4, 448.-457. str.
39. Hrvatska filozofsko-pedagoška baština – putokaz odgojne preobrazbe, *Metodički ogledi*, Zagreb, 2001., br. 1, 79.-92. str.
40. Ivan Merz – apostol hrvatske mladeži i nebeski zaštitnik odgojne djelatnosti (s Ivicom Đakovićem), *Napredak*, Zagreb, 2003., br. 3, 383.-393. str.
41. Odgojne vrijednosti i putokazi J. A. Komenskog za treće tisućljeće, *Obnovljeni život*, Zagreb, 2003., br. 1, 87.-98. str.
42. I redefiniranje osnovnih pedagoških pojmova može "stvarati" zbrku, *Obnovljeni život*, Zagreb, 2003., br. 3, 373.-382. str.

43. Razvitak pedagogije kao nastavne i znanstvene discipline u Hrvatskoj, *Anali za povijest odgoja*, Zagreb, 2004., vol. 3, 7.-16. str.
44. Školský pedagóg v Chorvátsku, *Pedagogická revue*, Bratislava, 2004., br. 4, 390.-406. str.
45. Mladi i obitelji: žrtve neučinkovitih zakona i kampanja (sa Zlatkom Miliša), *Acta Iadertina*, Zadar, 2005., br. 2, 53.-81. str.
46. Strastiľné dejiny i dobré vzťahy, *Forum scientiae et sapientiae*, Bratislava, 2007., br. 2, 12.-17. str.
47. Djeca – žrtve feminističko-anarhističkog "spolnog odgoja", *Obnovljeni život*, Zagreb, 2007., br. 3, 307.-321. str.
48. Teleologijsko i aksiologijsko utemeljenje odgoja u ozračju hrvatske odgojne preobrazbe, *Obnovljeni život*, Zagreb, 2008., br. 1, 35.-46. str.
49. Priješka potreba odgoja za obiteljski i društveni život, *Obnovljeni život*, Zagreb, 2009., br. 1, 69.-86. str.

Zbog izrazito velikog broja i ograničenog prostora u ovoj bibliografiji izostavljeni su sljedeći radovi:

1. Znanstveno-popularni i stručni članci u časopisima i listovima (420 bibliografskih jedinica)
2. Recenzije, prikazi, osvrti (90 bibliografskih jedinica)
3. Informativni članci (70 bibliografskih jedinica)
4. Polemike (68 bibliografskih jedinica)
5. Sažetci, diskusije (18 bibliografskih jedinica)
6. Novinski članci (353 bibliografske jedinica).

Uz mnogobrojna navedena djela u kojima je objavljivao svoje radove, prof. Vukasović je pisao znanstveno-popularne i stručne članke i u brojnim časopisima i listovima (čak 38). Časopisi i listovi u kojima je prof. Vukasović objavljivao u razdoblju 1989.-2009. godine su: *Naša zakonitost*, *Pedagoški rad*, *Don Bosco danas*, *Školske novine*, *Hrvatska domovina*, *Glas Koncila*, *Anali za povijest odgoja*, *Jednota*, *MI – list mladih*, *Korijen*, *List hrvatske katoličke misije*, *Glasnik HDZ*, *Obnovljeni život*, *Kana*, *Hrvatsko slovo*, *Zov rodni ognjišta*, *Napredak*, *Učitel'ské noviny*, *Literárny týždenník*, *Svetlo domovine*, *Državnost*, *Glasnik Hrvatskog katoličkog društva prosvjetnih djelatnika*, *Zov rodni ognjišta*, *Matica*, *Prvi izbor – list OŠ Davorin Trstenjak*, *Narod*, *Kvarnerski vez*, *Gospin otok*, *Slovensko*, *Naše slovo*, *Prameň*, *Fokus*, *Vjesnik Đakovačke i Srijemske biskupije*, *List MI*, *Hrvatska riječ*, *Spremnost*, *Bjelovarski učitelj*, *Ljubav i potomstvo u ozračju blagdana Kristova rođenja*.

Cjelovita bibliografija radova prof. Ante Vukasovića objavljena je u djelu: Ante Vukasović: *Životno djelo i bibliografija*, 109.-198. str.

Snježana Kragulj, asistentica
Sveučilište J. J. Strossmayera u Osijeku
Učiteljski fakultet u Osijeku

Izv. prof. dr. sc. Emerik Munjiza
Sveučilište J. J. Strossmayera u Osijeku
Filozofski fakultet u Osijeku